

PREKLÁPAČKA (JAKUBOV REBRÍK)

Preklápačku tvorí minimálne šesť spravidla drevených doštičiek (rozmerov napr. 70x45x5 mm), ktoré sú za sebou umne spojené stužkami.

Postup základnej hry

1. nadvihnutím hornej doštičky poskladaného balíka rozvinúť stužkami pospájané doštičky,
2. uchopiť medzi palec a ukazovák alebo prostredník stred kratšej strany hornej doštičky,
3. pootočiť voľnú stranu doštičky, na ktorej sú nalepené tri krátke konce stužiek o viac ako 90° tak, aby sa doštičky postupne preklápali od horného až po dolný dielik.

Okrem preklápania dielikov sa môžu záujemcovia zabaviť i tým, že na stole alebo medzi prstami rúk budú vytvárať rôzne pohyblivé alebo zvukové tvary vecí, zvieratiek a klopačiek (otvárajúca sa kniha, psík, postavička s klepotajúcimi nohami či rukami, ryba, krokodíl...). Možno i súťažiť, kto vytvorí viac rôznych obrazcov alebo porozpráva k tvarom zaujímavý príbeh.

Výroba

Konštrukcia preklápačky je zrejماً z úžitkového vzoru SK 2155 na <https://wbr.indprop.gov.sk/WebRegistre/UzitkovyVzor/Detail/253-98> a návody na výrobu a hranie sú napríklad na

<https://www.youtube.com/watch?v=u9EqcmjsgD0>

<https://www.youtube.com/watch?v=bJC45KH0YVE>

<https://www.youtube.com/watch?v=T0ON6Jsrqvc>

<https://www.youtube.com/watch?v=KTirbcLQXVE>

Drobné tvarové, konštrukčné, rozmerové, materiálové či farebné odchýlky nemajú vplyv na funkciu hračky.

Je zaujímavé sledovať pohyb jedného dielika i celej sústavy, vnímať klepotavé zvuky vznikajúce pri nárazoch padajúcich dielikov o nižšie dieliky. Čím ráznejšie pohybujeme rukou, v ktorej držíme horný dielik, tým rýchlejšie sa preklápajú aj ostatné dieliky a klepot je silnejší. Odporúča sa s preklápačkou manipulovať nenásilne – pri hrubom zaobchádzaní sa môžu prilepené stužky uvoľniť a hračka prestane fungovať.

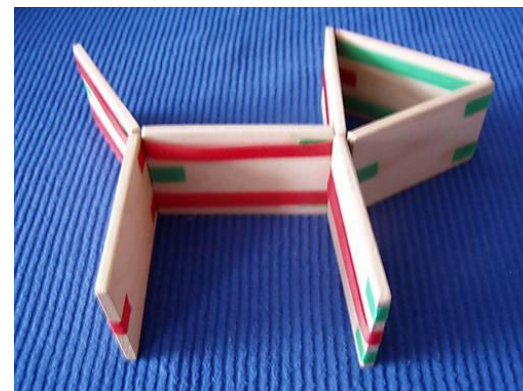
Preklápačky vyrábajú viacerí majstri pracujúci s drevom, rezbári či výrobcovia hračiek. Možno ich kúpiť na jarmokoch či ľudových slávnostiach.

Z histórie

Za národnú hračku pokladajú preklápačku mnohé národy. Do medzinárodnej súťaže Scientific Toy o pôvodnú vedeckú hračku, ktorú organizuje občianske združenie Vedecká hračka, ju prihlásili z Mexika (9. ročník), Slovenska (11. ročník) a Thajska (21. ročník).

S hračkou sa spája historické pomenovanie Jakubov rebrík (Jacob's Ladder). V Biblii sa píše, že sa Jakubovi prisnil takýto sen: na zemi bol postavený rebrík, ktorého vrchol siahal k nebesám a anjeli po ňom vystupovali a zostupovali. Rebrík teda symbolizoval spojenie medzi Bohom a človekom.

Myšlienka duchovného výstupu až k najvyššiemu dobru po schodoch a rebríku je vyjadrená aj v stupňoch vedúcich k Šalamúnovmu trónu.

Zdroj: <https://www.sashe.sk/hlavolamay/detail/24.-preklapacka>